

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

EFTERRETNINGER

om

AALBORG KATHEDRALSKOLE

SKOLEAARET 1848—1849.

Udgivne som Indbydelsesskrift
til Hovedexamen i Juli 1849

af

Mag. **P. H. Tregder,**
Skolens Rektor.

AALBORG.

Trykt hos Karl Bech.

1849.

Lærerpersonalet

har ikke i dette Skoleaar undergaaet nogen Forandring. Inspektionen, der tidligere havde været fordelt imellem Rektor og Lærerne, overdroges ved Skoleaarets Begyndelse til Adjunkt Assens, der har erholdt følgende af Ministeriet under 15de Septbr. 1848 bifaldte Instrux:

1. Inspektor har i Almindelighed at paase alt, hvad der under Disciplenes Nærværelse paa Skolen udenfor Undervisningstimerne maatte være foreskrevet som henhørende til god Orden.

2. Han indfinder sig saavel Formiddag som Eftermiddag senest 15 Minutter før Undervisningens Begyndelse og overholder, saavel medens Disciplene samles, som til de forskjellige Forfriskningstider imellem Timerne god Orden blandt Disciplene paa Legepladsen saamt ved deres Op- og Nedgang ligesom ogsaa ved deres Bortgang fra Skolen, hvorhos han paaser, at Undervisningen i hver Time begynder til rette Tid efter Skolens Uhr.

3. Han modtager Anmeldelse om Disciples lovlige Forfald og meddeler Rektor Underretning om Disciples Fraværelse, hvad enten den er anmeldt eller ikke. I Fritiden kan han give enkelte Disciple Tilladelse til at forlade Skolen.

4. Inspektor paaser, at Ordensdukerne varetage deres Pligter paa rette Maade, og efterser og paataler, om noget skulde være forglemt af Disciple ved deres Bortgang fra Skolen.

• 5. Naar det er nødvendigt, er Inspektor pligtig at assistere Lærerne i Sang og Gymnastik med Opsigt i deres Timer.

6. Ved Maanedens Slutning og efter-Examina besørger Inspektor Sammentælling af de givne Karakterer og bestemmer derefter Disciplenes Plads i Klassen for den følgende Maaned. Resultatet indfører han i Protokoller og Karakterbøger, hvilke sidste han omdeler, efter at de ere underskrevne af Rektor, og igjen modtager til den bestemte Tid, hvorhos han paaser, at Karakterbøgerne behandles med Omhu, at de ikke forvanskes, og at de tilbageleveres med behørig Paategning om Forevisning paa rette Sted.

7. I Rektors Forfald træder den af Skolens Overlærere, der fungerer som Rektor, i samme Forhold til Inspektor, som ellers finder Sted imellem denne og Rektor.

Undervisningen

i 4de Klasse er i dette Skoleaar indrettet efter den provisoriske Plan for de udvidede Skoler, og i 6te Klasse have de nylig opflyttede Disciple modtaget Undervisning i Naturlære, hvorhos i Følge Ministeriets Tilladelse i Skrivelse af 29 Juli 1848 denne Klasses Undervisning i det hele er beregnet paa, at de ældre i Klassen kunne afgaa til Universitetet ved Skoleaarets Slutning efter at have underkastet sig en til Examen artium svarende ufuldstændig Afgangsexamen, de yngre derimod opflyttes i en toaarig 7de Klasse og saaledes underkaste sig den fuldstændige Afgangsexamens første Del alene med Undtagelse af Naturhistorie, hvori de ikke have modtaget nogen Undervisning. Sjette Klasse A har saaledes erholdt særskilt supplerende Undervisning i Latin og Græsk i de Timer, hvori Afdelingen B har været sysselsat med Naturlære. I September Maaned agte derfor 6 Disciple i Henhold til den provisoriske Plans §§ 15 og 18 at indstille sig til den ufuldstændige Afgangsexamen; og de, der maatte blive opflyttede i 7de Klasse, ville indstille sig til den fuldstændige Afgangsexamens første Del eller endelig Prøve

i Tysk, Fransk, Religion og Geografi, hvilke Fag ikke læses i 7de Klasse. Ved Udgangen af dette Skoleaar maa Aalborg Kathedralskole altsaa betragtes som overgaaet til de udvidede Skolers Tal.

Lærefagene have i Skoleaaret 1848—1849 været saaledes fordelt:

A. De faste Lærere:

Rektor Mag. Tregder: Latin og Græsk i 6te Kl. A, Latin i 6te Klasse, Græsk i 4de Klasse, samt 1 Time ugentlig i hver af de andre Klasser, i alt ugentlig.....	18	Timer.
Overlærer Colding: Græsk i 6te Kl., Dansk i 6te og 5te Kl., Latin i 5te Kl.....	18	—
Overlærer Mag. Povelzen: Græsk i 5te Kl., Latin i 4de og 3die Kl.....	23	—
Adj. Jermin: Dansk i 4de, 3die, 2den og 1ste Kl., Tysk, Historie og Geografi i 1ste Kl.	24	—
Adj. Behrend: Fransk i alle Klasser, Tysk i 6te, 5te, 4de og 3die Kl.....	23	—
Adj. Reumert: Religion i alle Klasser, Tysk i 2den Kl., Regning i 2den og 1ste Kl... desuden Gymnastik og Svømning.....	23	—
Adj. Krarup: Hebraisk i 6te Kl., Historie og Geografi i 6te, 5te, 4de, 3die og 2den Kl.	24	—
Adj. Assens: Naturlære, Mathematik og Naturhistorie i alle Klasser.....	24	—

B. Timelærerne:

Kalligraf Lund: Tegning og Skrivning i alle Klasser.....	16	Timer.
Musiklærer Nathan: Sang i hele Skolen....	4	—

Det hvert Fag tillagte Antal Timer ses af følgende Tabel:

Klasser.	A	B	5	4	3	2	1	Sum.
Dansk	2		2	2	2	4	6	18
Tysk	2		2	2	2	4	6	18
Fransk	2		2	2	3	6		15
Latin	1	7	9	9	9			35
Græsk	1	5	5	5				16
Hebraisk	2							2
Religion	3		2	2	2	2	2	13
Historie	3		3	2	2	2	2	14
Geografi	2		2	2	2	2	2	12
Naturhistorie				2	2	2	2	8
Naturlære		2						2
Geometri	2		2	2				6
Arithmetik	2		2	1	3	3	3	14
Tegning					2	2	2	6
Skrivning				1	2	3	4	10
Sang	2		2	2	2	2	2	12
Gymnastik	2		2	2	2	2	2	12
Rektors Timer			1		1	1	1	4
I alt			38	36	36	36	35	34

Alle Klasser ere blevne underviste hver for sig, undtagen i Gymnastik, hvortil Disciplene have været delte i 3 Hold (6te og 5te, 4de og 3die, 2den og 1ste Kl.), i Svømning, og i Sang, i hvilket Fag Disciplene ere underviste efter deres Forkundskaber og Stemme, uden Hensyn til Klasseinddelingen, og særskilte Timer anvendte til fælles Sang.

I Sept. 1848 nøde de afgaaende Dimittender ligesom i de foregaaende Aar en særskilt Undervisning i 2 Timer daglig.

Gymnastikundervisningen blev i Efteraaret inspiceret af Gymnastikdirektøren Oberstl. la Cour.

Den af Adjunkterne Reumert og Assens bestyrede Aftenskole, hvori de Disciple, som ønske det, 2 Timer daglig kunne forberede sig paa næste Dags Pensa under de nævnte Læreres Tilsyn og Vejledning, har været besøgt af 12—16 Disciple.

De gjennemgaaede Pensa.

I Skoleaaret 1848—49 ere følgende Pensa gjennemgaaede:

Latin.

6te Klasse (Rektor). Sallusts Jugurtha; Ciceros Taler for Milo og Archias; Cic. Tusc., 1ste og 2den Bog; Virgils Æneide, 3die og 5te Bog. De vigtigste Afsnit af Bojesens Antiquiteter og Tregders Litteraturhistorie ere gjennemgaaede. Ugentlig 3 Stile og Versioner. — Med de ældre i Kiassen (6te Kl. A) er i særskilte Timer læst Horats's Ode, 1ste og 2den Bog, og Breve, 2den Bog, samt det vigtigste af det i Fjor læste.

5te Klasse (Overlærer Colding). Sallusts Jugurtha; Ciceros Tale for Milo. Madvigs Sproglære § 206—394. Af Bojesens Antiquiteter ere enkelte Afsnit lærte. Ugentlig 2 Stile, maanedlig 2 Versioner.

4de Klasse (Overl. Povelsen). Cæsar de bello Gall., 1ste, 2den og 3die Bog. Af Madvigs Sproglære er Formlæren repeteret og det meste af Ordføjningslæren læst. Stil 3 Gange ugentlig.

3die Klasse (Overl. Povelsen). De to første Afsnit af Lefoliis Læsebog. Af Madvigs Formlære er det vigtigste læst, og de vigtigste Regler af Ordføjningslæren mundtlig meddelte. I det første Halvaar alene mundtlig Stiløvelse, i det sidste tilige 2 Gange ugentlig en Stil skreven paa Skolen.

Græsk.

6te Klasse A (Rektor). Plat. Apol. Socr. og Crito. Desuden repeteret det vigtigste af det i Fjor læste.

6te Klasse (Overl. Colding). Hom. Il., 9de, 10de og 11te Sang, og Herodot., 9de Bog, med stadigt Hensyn til Madvigs Ordføjningslære og Bojesens Antiquiteter.

5te Klasse (Overl. Povelsen). Xenoph. Anab., 3die og 4de Bog, Hom. Il., 6te Sang. Tregders Formlære er læst og oftere repeteret, Regler af Ordføjningslæren meddelte dels mundtlig, dels ved Henvisning til Madvig.

4de Klasse (Rektor). Lunds Læsebog til S. 22. Af Treg-

ders Formlære er det vigtigere gennemgaaet indtil § 156, dog med Forbigaaelse af de fleste uregelmæssige Udsagnsord.

Hebraisk. (Adj. Krarup.)

6te Klasse A. De befalede Kapitler af Genesis. Lindbergs Grammatik repeteret. — 6te Klasse B. Gen., 1—3 Kap. Efter Whittes Sproglære Hovedreglerne af Lydlæren, Verberne og Artiklen.

Dansk.

6te Klasse (Overl. Colding). Hveranden Uge en skriftlig Opgave, i Almindelighed efter en af Læreren meddelt Plan. Stykker af danske Klassikere ere gennemgaaede under Benyttelse af Thortsens Udsigt.

5te Klasse (Overl. Colding.) Ugentlig en skriftlig Udarbejdelse. Stykker af danske Forfattere ere forefæste af Disciplene og gennemgaaede.

4de Klasse (Adj. Jermin). Ugentlig 1 Stil, enten efter en mundtlig meddelt Fortælling eller Bearbejdelse af et forud gennemgaaet Stof. Nogle Digte ere lærte udenad efter Holsts poet. Læsebog.

3die Klasse (Adj. Jermin). Ugentlig 1 Stil, for det meste Gjengivelse af et oplæst Stykke af beskrivende eller fortællende Indhold. Indenadslæsning og Analyse af Stykker i Hjorts Børneven. Af og til er et Digt af Holsts Læsebog lært udenad.

2den Klasse (Adj. Jermin). Indenadslæsning og Analyse af Stykker i Hjorts Børneven. 1 Gang ugentlig Retskrivningsøvelser og et Digt af Barfods Læsebog gennemgaaet og tildels lært udenad.

1ste Klasse (Adj. Jermin). Indenadslæsning og Analyse af Stykker i Hjorts Børneven med stadig Henvisning til Bojesens Sproglære. 1 til 2 Gange om Ugen Retskrivningsøvelser. Ugentlig ere nogle Vers af Barfods Læsebog lærte udenad.

Tydsck.

6te Klasse (Adj. Behrend). Schillers Don Carlos, de 3 sidste Akter, og Wallenstein til Die Piccolomini, 2den Akt. Hjorts Grammatik er gennemgaaet. Afveklende mundtlige og skriftlige Stiløvelser.

5te Klasse (Adj. Behrend). Hjorts Læsebog S 321—326 og 333—400. Af Hjorts Grammatik Formlæren. Afveklende skriftlige og mundtlige Stiløvelser.

4de Klasse (Adj. Behrend). Riises større Læsebog S. 207—284. Rungs Formlære med Undtagelse af Læren om Kjønnel. Afveklende skriftlige og mundtlige Stiløvelser.

3die Klasse (Adj. Behrend). Riises større Læsebog S. 173—276. Rungs Formlære med Undtagelse af Læren om Kjønnel. Stiløvelserne have for største Delen været mundtlige.

2den Klasse (Adj. Reumert). Riises større Læsebog S. 1—200. Mundtlige Stiløvelser (efter Jürs og Rung) og egentlig 1 skriftlig Stil.

1ste Klasse (Adj. Jermin). Riises mindre Læsebog fra S. 22 til Slutningen. Det vigtigste af Rungs Formlære er læst og mundtlig indøvet. Retsskrivningsøvelser efter Forberedelse et Par Gange om Ugen.

Fransk. (Adj. Behrend.)

6te Klasse. Borrings Études littéraires S. 133—227 og 393—400. Af Abrahams's Sproglære Bøjningslæren, hvorimod Ordføjningslæren for største Delen er gennemgaaet efter Borrings Stiløvelser, hvoraf ogsaa er læst af 2den Afdeling de med lige Tal betegnede Nummere til Nr. 90.

5te Klasse. Borrings Études littéraires S. 1—21, 48—61 og 242—322. Af Abrahams's Sproglære hele Bøjningslæren. Af Borrings Stiløvelser 1ste Afdeling fra Nr. 35 og af 2den Afdeling de ulige Nr. til 27.

4de Klasse. Borrings Læsebog for Mellemklasser S. 151—230. Af Abrahams's Sproglære: Bøjningslæren med Forbigaaelse af en Del af Læren om Kjønnel. Af Borrings Stiløvelser 1ste Afdeling 1—36.

3die Klasse. Borrings Læsebog for Mellemklasser S. 116—188. Af Abrahams's Sproglære er læst Bøjningslæren med Undtagelse af Læren om Kjønnel og det meste af 3die Kapitel. Af Ingerslevs Materialier er gennemgaaet Nr. VII—XXII.

2den Klasse. Borrings Manuel S. 1—55 og 81—138. Af

Abrahams's Sproglære er læst Bøjningslæren med Undtagelse af Læren om Kjønned og det meste af 3die Kapitel. Af Ingerslevs Materialier er skriftlig og mundtlig gjennemgaaet VII—XVIII og XXIV, 5—6.

Religion. (Adj. Reumert.)

6te Klasse. Fogtmanns Lærebog og Herslebs Bibelhistorie samt Johannes's Evangelium og Pauli Brev til Efeserne og Thessal. paa Græsk ere gjennemgaaede. Af og til ere Afsnit af Clausens Troslærdomme og Mørch-Hansens Kirkehistorie forelæste af Læreren.

5te Klasse. Fogtmanns Lærebog til 3die Kapitel. Efter Herslebs større Bibelhistorie det gamle Testament. Undertiden er Mørch-Hansens Kirkehistorie benyttet.

4de Klasse. Balles Lærebog. Af Herslebs større Bibelhistorie det ny Testament.

3die Klasse. Balles Lærebog, de 5 første Kapitler. Af Herslebs større Bibelhistorie det ny Testament. Bibellæsning: den første Del af Apostlenes Gjæringer.

2den Klasse. Balles Lærebog, de 4 første Kapitler. Herslebs større Bibelhistorie, forfra til 6te Periode. Psalmerne Nr. 3, 190, 300, 301 og 410 ere lærte udenad.

1ste Klasse. Herslebs lille Bibelhistorie. En Del af Hagens Psalmer og Rim er lært udenad.

Geografi.

6te Klasse (Adj. Krarup). Ingerslevs større Geografi er gjennemgaaet.

5te Klasse (Adj. Krarup). Efter Ingerslevs større Geografi Evropa med Undtagelse af den skandinaviske Halvø, England og Frankrig; Amerika og Avstralien.

4de Klasse (Adj. Krarup). Efter Ingerslevs større Geografi Frankrig, England, Asien og Afrika.

3die Klasse (Adj. Krarup). Efter Ingerslevs større Geografi Danmark, Norge, Sverig, Rusland, Polen, Preussen, Amerika og Avstralien.

2den Klasse (Adj. Krarup). Efter Millings mindre Geografi Landene i Europa; efter Landkaartet de øvrige Verdensdele.

1ste Klasse (Adj. Jermin). Ingerslevs mindre Geografi.

Historie.

6te Klasse (Adj. Krarup). Kofods Verdenshistorie og Allens Lærebog i Danmarks Historie ere gjennemgaaede.

5te Klasse (Adj. Krarup). Efter Allen: Danmarks Historie; efter Kofods Udtog: Norges, Sverigs, Ruslands, Preussens, Polens, Ungarns, Tyrkernes, Arabernes og Mongolernes Historie; efter Langbergs Udgave af Kofods større Lærebog: den gamle Historie til Macedonien, og de romerske Kejsere.

4de Klasse (Adj. Krarup). Efter Kofods Udtog Frankrig til 1789 og England til Huset Lancaster; efter Allen Danmarks Historie fra 1448.

3die Klasse (Adj. Krarup). Efter Kofods Udtog Norges, Sverigs og Ruslands Historie; efter Allen Danmarks Historie til Reformationen.

2den Klasse (Adj. Krarup). Ingerslevs fragm. Historie fra Folkevandringen.

1ste Klasse (Adj. Jermin). Efter Ingerslevs fragm. Historie den gamle Historie til Folkevandringen.

Naturhistorie. (Adj. Assens.)

4de Klasse. Efter Bramsens og Drejers Lærebog: Mennesket, Fuglene indtil anden Afdeling, Krybdyrene og Fiskene.

3die Klasse. Efter Bramsens og Drejers Lærebog: Pattedyrene, Krybdyrene og Fiskene.

2den Klasse. Med Afbenyttelse af Strøms Læsebog: Fuglene, Krybdyrene og Fiskene.

1ste Klasse. Efter Strøms Læsebog: Pattedyrene.

Mathematik og Regning.

6te Klasse. (Adj. Assens.) Bergs Geometri er hel gennemgaaet. Bergs Arithmetik til Læren om Ligninger af anden Grad incl. 1—2 Gange om Maaneden en skriftlig Opgave.

5te Klasse. (Adj. Assens.) Bergs Geometri til 3die Kap. (om Fladeindhold) med Undtagelse af enkelte vanskeligere Sætninger. Bergs Arithmetik indtil Ligninger af anden Grad.

4de Klasse. (Adj. Assens.) Bergs Ledetraad i Geometrien er gennemgaaet. Af Bergs Arithmetik Læren om Maal, Brøk, Decimalbrøk, Proportioner og praktisk Uddragning af Kvadrat- og Kubikrod.

3die Klasse. (Adj. Assens.) Steens elem. Arithm. til § 53 (Læren om de 4 Regningsarter).

2den Klasse (Adj. Reumert). Regula detri i hele Tal, de 4 Regningsarter i Brøk, Partlagning, Regula detri i Brøk, alt med Benyttelse af Ursins Regnebog og Freudentals Regneapparat.

1ste Klasse (Adj. Reumert). De 4 Regningsarter i benævnte Tal, Regula detri i hele Tal, Brøkers Addition, Subtraktion og Multiplikation. Freudentals Regneapparat er stadig benyttet.

Naturlære. (Adj. Assens.)

6te Klasse B. Ørsteds Naturlære, den mekaniske Del: fra Bevægelselære til almindelig Bevægelselære (faste, draabelydgende og luftformige Legemers Ligevægt), dog med Forbigaaelse af enkelte §§, navnlig saadanne, som kræve en større matematisk Kundskab, end den, Klassen er i Besiddelse af.

Disciplene.

Ved sidste Programs Udgivelse var Discipeltallet 87. Af disse dimitteredes 8, hvis Navne og Karakterer ved Examen artium ses af omstaaende Tabel. Paa denne betegner * foran Karakteren i Hebraisk, at et Pensum Græsk har været opgivet istæden for Hebraisk.

Navne.	Udarb. i Mo- dersm.	Latin.	Lat. Stil.	Græsk.	Hebr.	Relig.	Geogr.	Hist.	Arith- metik.	Geom.	Tysk.	Fransk.	Hoved- karakt.
Krarup, Krist. Marius.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	L. p. c.	L. p. c.	Laud.	H. ill.	Laud.	Laud.	Laud.
Bøggild, Dav. Horns.	Laud.	Laud.	Laud.	L. p. c.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	L. p. c.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.
Recke, Peter Edv.	H. ill.	H. ill.	Laud.	Laud.	* H. ill.	H. ill.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.
Colding, Fred. Idæus	Laud.	Laud.	H. ill.	Laud.	Laud.	Laud.	L. p. c.	L. p. c.	H. ill.	Laud.	Laud.	H. ill.	Laud.
Mygind, Hs. Jak. Jul.	Laud.	H. ill.	Laud.	H. ill.	H. ill.	H. ill.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.	Laud.
Moltke, Fr. Mar. Andr.	H. ill.	H. ill.	Laud.	Laud.	* Laud.	Laud.	H. ill.	H. ill.	Laud.	Laud.	Laud.	H. ill.	Laud.
Christensen, Andr. Ludolf	Laud.	H. ill.	N. cont.	H. ill.	* H. ill.	H. ill.	Laud.	N. cont.	Laud.	Laud.	Laud.	H. ill.	H. ill.
Brorson, Krist. Sofus	Laud.	N. cont.	H. ill.	H. ill.	H. ill.	N. cont.	H. ill.	Laud.	H. ill.	N. cont.	Laud.	H. ill.	H. ill.

Af de øvrige udgik 4, hvorimod der ved det ny Skoleaars Begyndelse opløges 16, saa at Discipeltallet den 1ste Sept. var 91. Senere er i Aarets Løb 1 død og 8 udgaaede til anden Bestemmelse, hvorimod 3 ny ere optagne, saa at det hele Antal nu er 85, der i indeværende Juni Maaned ere fordeltte i de 6 Klasser, som nedenstaaende Liste udviser. Faderens Navn er tilføjet i Parenthes, og han er bosat i eller ved Aalborg, saafremt det modsatte ikke udtrykkelig er angivet. En Stjerne betegner de nyoptagne.

• 4te Klasse.

1. Hans Theodor Buhl (Gaardejer B. i Vendsyssel).
2. Johannes Vahl (afd. Regimentskirurg V.).
3. Otto Anders Hilligsøe (afd. Kbmd. H.).
4. Tøger Haugaard Møller (Prokurator M.).
5. Jakob Severin Deichmann Branth (forhenv. Portkontrollør B. i Kbhvn.; Plejefader Pastor Deichmann i Ferslev).
6. Knud Schott Deichmann (Pastor D. i Evedrup ved Hobro).
7. Frans Lorens Bøggild (Cand. pharm. B.).
8. Ernst Henrik Karl Hvass (Justitsraad, Herredsfoged H. til Bælum-Nørgaard).
9. Peder Jakob Homann Müller (Pastor M. i Øster-Brønderslev i Vendsyssel).
10. Johannes Ludvig Wittrog (Lieutn. W. paa St. Croix).
11. Emil Levin Jacoby (Kbmd. J.).
12. Niels Julius Strandgaard (Toldinspektør S. i Æbeltoft).

Af disse Disciple agte Nr. 1, 2, 3, 5, 7 og 10 (6 Kl. A) at indstille sig til den S. 4 omtalte ufuldstændige Afgangsexamen, svarende til Examen artium.

5te Klasse.

1. *Johan Frederik Kristoffer Winde (Propr. W. til Burholt i Vendsyssel). Ikke-studerende.

2. Anders Lassen Lundbye (afd. Propr. L. til Nerre-Ravnstrup i Vendsyssel).
3. Petrus Janus Kruse Schaumburg (afd. Kapit. v. S.).
4. Paul Kristian Nielsen (Kjøbmand og Konsul N. i Hjørring).
5. Jørgen Hansen Kruuse (Kapitainlieutn. K.).
6. Friip Edvard Kirstein (Kammerraad, Inspektør K. paa Lindenborg).
7. Jørgen Peter Jørgensen (afd. Møller J.).
8. Jens Kjellerup Strøyerberg (afd. Kancellir. og Apotheker, Ridder S.).
9. Peder Thomsen (Gaardmd. Thomas Jespersen i Vester-vandet Sogn i Thy).
10. Edvard Ferdinand Garben (afd. Rebslagerm. G.).
11. Marx Wulff Koppel (afd. Kbmd. K.).
12. Knud Henneberg Bluhme (Kapitain af Søetaten og Indrulleringsofficer, Ridder B.).
13. Michael Lange Hvass (Broder til Nr. 8 i 6te Kl.).

1de Klasse.

1. Kaspar Sofus Hassing (Kbmd. A. II.).
2. Peder Kristian Bisgaard (Gaardmd. B. i Skalborg).
3. Peter Karl Rasbech (Pastor R. i Serritslev i Vendsyssel).
4. Anton Sofus Kaarsberg (Kjøbmand K.).
5. Niels Basseten Jespersen (Kbmd. J. i Nibe).
6. Claudius Lauritsen Svanholm (afd. Propr. S. til Gl. Viffertsholm).
7. Ulrik Kristian Wibroe (Farver W.).
8. Niels Juel (Justitsraad, Amtsforvalter J. i Hjørring).
9. Karl Frederik Spærek (Krigsraad, Herredsfoged S. i Hjørring).
10. Niels Andreas Svanholm (Propr. S. til Ny Viffertsholm).
11. Sofus Frederik Erik Otto Skeel (Kammerh., Kapitain, Ridder S. til Birkelse i Vendsyssel).

12. Peter Heibroch Thagaard (forhenv. Saudflugtskommis­
sær Th.). Ikkestuderende.
13. Jens Kristian Westerby (afd. Prokur. W. i Hjørring).
14. Johannes Lund Mørch (Kancellir., Borgemester M.).
15. Karl Johan Møller (Propr. M. til Kornumgaard i Vend­
syssel). Ikkestuderende.

3die Klasse.

1. *Jens Broder Theodor Schjørring (Kbmd. og Farver
S. i Skive).
2. *Anders Müller Hasselbalch (Propr. H. til Wilsbechs­
minde i Ø. Hanherred).
3. Jens Colding (Kbmd. C.).
4. Peter Andreas Lorentzen (Møller L. til Vraamølle i
Vendsyssel).
5. Harald Bendix Cohn (Kbmd. C.).
6. Rasmus Frederik Kristian Nellemann (Kancellir., By­
og Herredsfoged N. i Thisted).
7. *Karl Vilhelm Theodor Emil Müller (Broder til Nr. 9 i
6te Kl.).
8. *Emil Faye Bülow (Overkrigskommis­sær, Toldinspektør
B. i Thisted).
9. Anders Müller Boje Kristian Hjort (Godsforvalter H.
paa Birkelse).
10. Lave Bødecker Garben (Broder til Nr. 10 i 5te Kl.).
11. Niels Kaj Erasmus Strøyerberg (Broder til Nr. 8 i 5te
Klasse).
12. Johannes Kristian Thomsen (Pastor T. i Nibe).
13. Henrik Karl Rheders Ravnborg (Forpagter R. paa
Vildmosegaard).
14. Johan Viktor Brunæs (Partikulier B.).
15. Johan Speyer (Stiftsfysikus, Lic. med. S.).
16. Ludvig Frederik Avgust Milling (afd. Krigsassessor M.
til Frederikshøj). Ikkestuderende.

2den Klasse.

1. Herman Nikolaj Johannes Løchte (Pastor L. i Ingstrup i Vendsyssel).
2. Jens Peter Karmark Obel (Pastor O. i Hillerslev i Thy).
3. *Hans Lavrits Svanholm Siiger (Kbmd. S.).
4. Lavrits Gustav Emil Jørgen Rasbech (Broder til Nr. 3 i 4de Kl.).
5. *Jørgen Kristian Hansen (Prokurator H. i Frederikshavn).
6. Elias Frederik Kristian Quortrup (Pastor Q. i Sønderup).
7. Anton Julius Vilhelm Milling (Broder til Nr. 16 i 3die Klasse).
8. Adolf Speyer (Broder til Nr. 15 i 3die Kl.).
9. *Niels Hancke (Propr. H. til Roltrup i Vendsyssel).
10. Johannes Baagøe Strøyerberg (Broder til Nr. 8 i 5te og Nr. 11 i 3die Kl.).
11. Karl Marinus Brinck (Krigsassessor, Havneinspektør B.).
12. Johan Gottlieb Brinkmann (Kbmd. B. i Thisted).
13. Kristian Leonhard Rübner Wissing (Kbmd. W.).
14. *Henry Metellus Wibroe (Broder til Nr. 7 i 4de Kl.).
15. Knud Pagh (Kbmd. P.).
16. Margaretus Marinus Frederik Herskind (Tobaksfabrikør H.).

1ste Klasse.

1. *Osvold Vilhelm Bøggild (Broder til Nr. 7 i 6te Kl.).
2. *Søren Adolf Kristoffer Wilsbech Kabell (Propr. K. til Hæstrupgaard i Vendsyssel).
3. *Jørgen Erik Frederik Mørup (Godsforvalter M. paa Hjermislevgaard i Vendsyssel).
4. *Karl Vilhelm Ferdinand Arenstorff (afd. Kammerjunkerk A.).
5. *Nikolaus Thomsen Garben (Broder til Nr. 10 i 5te og Nr. 10 i 3die Kl.).
6. Hans Karsten Theodor Green (Kbmd. G.)

7. *Peder Bønnelycke Segelcke (Propr. S. til Kjærsgaard i Vendsyssel).
8. *Frans Jakob Ingstrup (Propr. I. til Kjærsmølle).
9. *Jakob Nikolaj Kristian Lassen (Propr. L. til Rønnovs-holm i Vendsyssel).
10. Søren Winkel Wibroe (Kbmd. W.).
11. Johan Kristoffer Wilhrecht Kjersing (Apotheker K.).
12. Ernst Peter Henneberg (Pastor H.).
13. *Johan Peter Hemme (Møller H.).

Stipendier.

Under 18de Okt. 1848 har Hs. Maj. Kongen resolveret, at Adgang til at forundes fri Undervisning i de lærde Skoler her- efter maa tilkomme samtlige Disciple uden Hensyn til, om de ere bestemte til at studere ved Universitetet eller ikke, men at Pengestipendierne som hidtil forbeholdes dem, der ere bestemte til at studere ved Universitetet.

De Beneficier, hvortil Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udnævner efter Rektors Indstilling, bleve for Skoleaaret 1848—49 tillagte følgende Disciple:

1. Højeste Stipendium (50 R): H. T. Buhl og J. Vahl.
  2. Mellemste Stipendium (35 R): O. A. Hilligsøe, F. L. Bøggild, P. J. K. Schaumburg, J. H. Kræuse og J. P. Jørgensen.
  3. Laveste Stipendium (20 R): P. J. H. Müller, K. S. Deichmann, N. J. Strandgaard, A. L. Lundbye, E. F. Garben, M. W. Koppel, K. H. Bluhme, P. K. Bisgaard, A. S. Kaarsberg, K. F. Spærek og L. F. A. Milling (der først i Løbet af Skoleaaret er bleven Ikkestuderende).
  4. Fri Undervisning: P. K. Nielsen, P. Thomsen, K. S. Hassing, P. H. Thagaard, L. B. Garben, A. J. V. Milling, L. G. E. J. Rasbech og tvende i Aarets Løb udmeldte Disciple.
  5. Undervisning for nedsat Betaling: J. B. Jespersen.
- Emmanuel Taubers Jubellegat (20 R), hvortil Rektor udnævner, nyde H. T. Buhl og J. Vahl.

Det Møltkeske Legat for Embedsmænds Børn, som gaa i Skole (40 R), hvortil Hs. Excell. Premierminister Grev Møltke udnævner, nydes af J. Vahl og P. J. K. Schaumburg.

Det Thuresønske Legat for Sønner af uformuende Borgere i Aalborg (henved 12 R), til hvilket Rektor udnævner i Forening med Byens Magistrat, har været tillagt O. A. Hilligsøe, E. F. Garben, K. S. Hassing, A. S. Kaarsberg og J. Colting samt den i 1848 dimitterede Student D. H. Bøggild.

Efter Hovedexamen i Juli 1848 tilkjendtes den Reitzerske Flidsbelønning (5 R 19 S) og den Thestrupske Flidsbelønning (2 R 64 S) Dimittenden K. M. Krarup, og de Kyn-deske Præmier for de to bedste latinske Stile i hver af de 3 øverste Klasser (1 R) Dimittenderne K. M. Krarup og D. H. Bøggild af 6te Kl., T. H. Møller og K. S. Deichmann af 5te Kl., P. K. Nielsen og P. J. K. Schaumburg af 4de Klasse.

Udtog af Skolens Regnskab for 1848.

A. Skolen.

1. Indtægt.

1. Restancer for 1847	1 R 55 S
2. Kassebeholdning	1147 — 59 $\frac{1}{2}$ —
3. Renter af Kapitaler	62 — 51 —
4. Landgilde og Tiender	4174 — 39 —
5. Jordskyldspenge af Aalborg By	50 — — —
6. Degnepensiouer	343 — 17 $\frac{1}{2}$ —
7. Af Kirker og Præstekald	548 — 50 —
8. Kostpenge af Aalborg Hospital	414 — 8 —
9. Skolekontingenter	2267 — 8 —
10. Forskjellige Indtægter	84 — 30 —
11. Tilbagebetalte Gageforskud	550 — — —
12. Tilskud fra den almindelige Skolefond	2063 — — —

---

i alt 11,706 R 30 S

2. Udgift.

1. Gager og Huslejegodtgjørelse	6353	₦	53	β
2. For Timeundervisning	525	—	32	-
3. Pensioner	390	—	-	-
4. Bibliotheket og videnskabelige Apparater .	973	—	-	-
5. Bygningernes Vedligeholdelse	69	—	17	-
6. Inventariets Vedligeholdelse	240	—	77	-
7. Brændsel	192	—	68	-
8. Belysning	71	—	8	-
9. Skatter og Afgifter	1058	—	71	-
10. Regnskabsførelsen	147	—	92	-
11. Forskjellige løbende og tilfældige Udgifter	319	—	10	-
nemlig:				
a) Skoleopvartning	80	₦	-	β
b) Rengjøring	66	—	3	-
c) Porto, Protokoller, Skriv-				
materialier og Afskrivning	44	—	84	-
d) Program og Skolehøjtid-				
ligheder	90	—	66	-
e) Avertissementer og Rels-				
gebyr	37	—	49	-
12. Ekstraordinære Udgifter	75	₦	64 1/2	β
13. Gageforskud	550	—	-	-
14. Laan til Stipendiefonden	400	—	-	-
15. Restancer	35	—	78	-
16. Kassebeholdning	303	—	35 1/2	-
<hr/>				
i alt 11,706 ₦ 30 β				

B. Bibliothek og Samlinger.

1. Indtægt.

1. Renter af en Kapital	2	₦	6	β
2. Det Teilmannske Legat	20	—	-	-
3. Tilskud af Skolens Kasse	973	—	-	-
<hr/>				
i alt 995 ₦ 6 β				

2. Udgift.

1. Indkjøb af Bøger	222	⊘	4	β
2. Indbinding	11	—	1	-
3. Den zoologiske Samling	61	—	86	-
4. Den fysiske Instrumentsamling	673	—	-	-
5. Regnskabsførelsen	—	—	22	-
6. Underballance fra 1847	14	—	93	-
7. Kassebeholdning	11	—	38	-
	<hr/>			
	i alt 995 ⊘ 6 β			

C. Stipendiefonden.

1. Indtægt.

1. Kassebeholdning	33	⊘	18	β
2. Oplagspenge i Sparekassen	857	—	7	-
3. Renter af Kapitaler	682	—	83	-
4. Renter af Oplagspengene	26	—	69	-
5. Laan af Skolens Kasse	400	—	-	-
	<hr/>			
	i alt 1999 ⊘ 81 β			

2. Udgift.

1. Udbetalte Stipendier og Præmier	792	⊘	72	β
2. Det Thuresonske Legat	70	—	36	-
3. Indestaaende i Sparekassen	883	—	76	-
4. Regnskabsførelsen	14	—	23	-
5. Kassebeholdning	238	—	66	-
	<hr/>			
	i alt 1999 ⊘ 81 β			

D. Emmanuel Taubers Jubellegat.

Til Juni Termin indkom i Renter 20 ⊘, til Decbr. Termin (med Fradrag af Krigsskat) 18 ⊘ 32 β, der udbetaltes d. 10de Juli 1848 og 10de Jan. 1849.

Den ny Skolebygnings

Indretning har medført følgende Udgift:

1. Kjøbesum for Grund og Bygninger . . .	14,000	⊘	-	β
2. Opførelsen af Gymnastikhuset og Ombygningen af det øvrige m. m. . . .	15,942	—	37	-
3. Forskjellige Omkostninger, Retsgebyr, Skatter af Grunden, medens Ombygningen varede o. s. v.	254	—	79½	-
4. Anskaffelse af nyt Inventarium og Reparation af det gamle	2694	—	45	-
5. Omkostninger ved Indvielsen	289	—	21	-
6. Regnskabsførelsen	331	—	77½	-

33,512 ⊘ 68 β

Af denne Sum ere de 711 ⊘ 30 β dækkede ved Indtægten af forskellige ved Avktion bortsolgte Bygningsmaterialier og Inventariegenstande, det øvrige er udredet af den almindelige Skolefond.

Skolebibliotheket

har siden sidste Beretnings Udgivelse modtaget følgende Tilvæxt. De fra Overbestyrelsen tilsendte Skrifter ere betegnede med *:

*Abrahams, B. Castilionei Aulici liber 3 sec. vet. vers. Gall. editus notisque instructus. Haun. 1848, 4. (Progr.)

Annaler for nordisk Oldkyndighed og Historie 1848. Kbhvn.

*Annales Islandici ab a. Chr. 803 ad annum 1430. Haun. 1847.

Antiquarisk Tidsskrift, 2det H. 1846—48.

Arnesen, Latinsk-Dansk Ordbog, 4—5 H. Kbhvn. 1848.

Barfod, Danmarks gejstlighed, en personalhistorisk-statistisk årbog. 1ste årgang. Kbhvn. 1849.

*Becker, Historisk Museum, 1 Bd. 1 H. Kbhvn. 1848.

Berggreen, Sange til Skolebrug, 1ste H. 2den Udg. Kbhvn. 1841. (20 Expl.)

- Berghaus, Die Baudenkmäler aller Völker der Erde, 1—21 Lief.
Brüssel und Leipzig 1848—49.
- Bibliotheca classica Graeca, 1—2 H. Lips. 1848.
- Bibliotheca classica Latina, 2—4 H. Lips. 1848.
- Bjerring, Chr., Praktiske Materialier til Indøvelse af den franske Formlære. Kbhvn. 1848.
- Borries, Flemmer, Schwartz, Tabulae chronologicae et synopticae litterarum Romanarum. Tab. 1—2. Haun. 1848.
- *Brandes, De rheumatismo gonorrhoeico. Haun. 1848. (Disp.)
- Ciceronis epistolae selectae, ed. Bloch, Hauniae 1818. (Skjænket af Skolens forhenværende Discipel Student D. H. Bøggild.)
- Clausen, Fortolkning af de 3 første Evangelier, 3die Hæfte. Kbhvn. 1848.
- Clausen, Tidsskrift for udenlandsk theologisk Litteratur, 1848, 3—4 H. og 1849, 1ste H.
- Cramer, Arithmetica tyronica. 20de Op!ag. Kbhvn. 1835.
- *Eigilson, Snorra-Edda. Reykjavik 1848.
- *Erslew, Almindeligt Forfatterlexicon, 11te H. Kbhvn. 1848.
- Erslew, C. og E., Haandbog ved Sangunderviisningen i Skoler. 2den Udg. Kbhvn. 1848.
- Erslew, C. og E., Eenstemmige Sange og Choraler til Skolebrug. Kbhvn. 1846. (10 Expl.)
- Faye, Norges Historie til Brug ved Ungdommens Underviisning. Christiania 1842.
- Feddersen, En Lærers Vandring med sine Disciple gjennem det hellige Land. Fordansket af H. C. Jessen. Fredericia 1849.
- Fistaine, Principia nomina neolatina formandi declinandique. Haun. 1848. (Disp.)
- Freudental, Apparat til Tavleregning for Begyndere. 1ste Hoveddel. Aalborg 1848. (2 Expl.)
- Fyhn, Efterretninger om Kjøbstaden Kolding. Kbhvn. 1848.
- Gersdorf, Leipziger Repertorium 1848, 22—52 og 1849, 1—9.
- Guizot, Den europæiske Civilisations Historie, oversat af Moltke. Kbhvn. 1847.

- Hammerich, Danmark i Valdemarernes Tid. 2det Bd. Kbhvn. 1848.
- Hauch, Saga om Thorvald Vidførle, 1—2 D. Kbhvn. 1849.
- Heiberg, Poetiske Skrifter, 4—7 Bd. Kbhvn. 1848—49.
- *Heise, De natura et mutua ratione sonorum vocalium linguae Hebraeae commentatio. Haun. 1849. (Disp.)
- Hoffmann, Wandkarte der alten Welt. Stuttgart 1839.
- Humboldt, Kosmos, 2det Bds. 2—5 H. Kbhvn. 1848.
- Ingemann, Eventyr og Fortællinger, 6te Bd. Kbhvn. 1849.
- Jahrbücher für Philologie und Pädagogik, 1848, 4—11, 1849, 1—4 og Suppl. XV, 1.
- *Jarnsida s. liber Haconis ex mspto leg. Arnae-Magnacani editus. Haun. 1847.
- Kalkar, Bibelhistorie. Odense 1843.
- Klotz, Handwörterbuch der lateinischen Sprache, 2—3 Lief. Braunschweig 1848.
- Krüger, Genealogiske Tabeller til de europæiske Staters Historie. Kbhvn. 1848.
- Kruse, Atlas und Tabellen zur Uebersicht der Geschichte aller europäischen Länder und Staaten. 6te Ausg. Leipzig 1811.
- Lange, Norsk Tidsskrift, 2det Bd., 4—6 H.
- Levinsen, Almeenfattelig Fremstilling af den christelige Kirkes Historie. Kbhvn. 1848.
- *Mansa, Kaart over Nørrejylland, 9de Pl. og Titelblad. Kbhvn. 1848.
- Mau, Fire hundrede Fortællinger for Skolen og Livet. Kbhvn. 1847.
- Mindeskrift over Hs. M. Kong Christian 8, udg. af det kgl. danske Videnskabernes Selskab. Kbhvn. 1848.
- *Molbech, Nyt historisk Tidsskrift, 2det Bds. 2 H. Kbhvn. 1848.
- Mumme, Begivenhederne i Fyen i Aaret 1808. Odense 1848.
- Munch, P. A., Det gotiske Sprogs Formlære. Christiania 1848.
- Munch, P. A., Sammenlignende Fremstilling af det danske, svenske og tyske Sprogs Formlære. Christiania 1848.

- Munch, P. A., *Illustreret Verdenshistorie o. s. v.* I, 7—15 H. Christiania 1848—49.
- *Mynster, *Om Hukommelsen.* Kbhvn. 1849. (Progr.)
- Møller, P., *Efterladte Skrifter.* 1—4 Deel. Kbhvn. 1848—49.
- Mørch-Hansen, *Populær Fremstilling af Kirkens Historie for tænkende Christne.* Kbhvn. 1848.
- Nielsen, R., *Evangelietroen og den moderne Bevidsthed,* 1ste Deel. Kbhvn. 1849.
- Paludan-Müller, *Adam Homo,* 1—3 Bd. Kbhvn. 1849.
- Petersen, N. M., *Nordisk Mythologi,* 1—3 H. Kbhvn. 1849.
- Petit og Thornam, *Tidsskrift for populær Naturvidenskab,* 1—2 H. Kbhvn. 1849.
- Pouillet-Müller, *Lehrbuch der Physik und Meteorologie,* 1—2 Th. Braunschweig 1847.
- Schneekloth, *Opgaver til Hovedregning.* Kbhvn. 1841.
- Schneekloth, *Practisk Regnebog til Huus- og Skolebrug,* 2 Dele med Svar og Opløsninger. Kbhvn. 1841 og 1842.
- Schouw, *Dansk Tidsskrift,* 9—14 H. Kbhvn. 1848—49.
- Schulblatt für die Provinz Brandenburg, 11ter Jahrg., 1—4 H. Berlin 1846. (Skjænket af Kbm. O. Chr. Green.)
- Schumacher, *Nordlyset.* Jan. 1849. Kbhvn.
- *Selmer, *Aarvog for Kjøbenhavns Universitet og øvrige højere Undervisningsanstalter for 1847.* Kbhvn. 1848.
- *Selmer, *Supplement til Kjøbenhavns Universitets Aarbøger.* Nr. 1 for 1848. Kbhvn. 1849.
- *Sibbern, *Bidrag til at oplyse nogle ontologiske Udtryk i Aristoteles's Metaphysik.* Kbhvn. 1848. (Progr.)
- Silfverberg, A. L. E., *Latinsk Læsebog for Begyndere.* Odense 1848.
- Silfverberg, G., *Mechanisk Physik til Brug ved Skoleunderviisningen.* Kbhvn. 1848.
- *Statistisches Tabellenwerk, 1—2 H. Kopenh. 1842 u. 1846.
- *Statistisk Tabelværk, 7—15 H. Kbhvn. 1844—1847.
- Steen, *Mathematiske opgaver til det indledende kursus.* Kbhvn. 1849.

- *Steenberg, Om Synspunktet for Opfattelsen af Philos Guds-
erkjendelse. Kbhvn. 1849. (Disp.)
- *Stephani Thesauri Graecae Linguae, Vol. VII. Fasc. 2—3.
Trap, Kongelig Dansk Hof- og Stats-Calender for Aaret 1849.
Kbhvn. 1849.
- Ursin, Regnebog. 5te Opl. Kbhvn. 1847.
- *Waaren- Ein- Aus- und Durchfuhr so wie Schiffahrt des Kö-
nigreichs Dänemark und der Herzogthümer Schleswig,
Holstein und Lauenburg. 1844. 1845. 1846. Kopenh.
1847.
- Wand- und Schulkarte der beiden Hemisphären. Magdeburg
1841.
- Wedels Saxo, udg. af Samfundet for den danske Litteratur
Fremme. 1—3 Lev.
- Werlauff, De hellige tre Kongers Kapel i Roeskilde Domkirke.
Kbhvn. 1849.
- Wessels Wærker, udg. af P. L. Møller. Kbhvn. 1848.
- Wolff et Schütz, Nouveau Musée Français. 1848 Nr. 23—52.
- Worsaae, Om Danebrog. Kbhvn. 1849.
- *Ørsted, Oversigt over det kgl. danske Videnskabers Selskabs
Forhandlinger i Aaret 1848 Nr. 1—8, og i Aaret 1849
Nr. 1—2.

Desuden har Bibliotheket modtaget Lister over Udfaldet af Examen artium ved Kjøbenhavns Universitetet og de udvidede Skoler i 1848, Universitetets latinske og danske Forelæsningskatalog for Sommersemestrene 1848 og 1849 og Vintersemestret 1848—49, samt Programmer for 1848 fra de lærde Skoler i Kongeriget Danmark og paa Island samt fra Aarhus og Odense Realskoler.

Endelig har Kbmd. O. Chr. Green skænket Skolen et af ham selv i Danmark og Hertugdømmerne samlet Herbarium vivum.

Den zoologiske Samling

har erholdt en Tilvæxt af følgende Nummere fra Universitets-
museet:

a. **Fiske.**

58. <i>Pleuronectes argus.</i>	68. <i>Diodon novemmaculatus.</i>
59. <i>Muraena zebra.</i>	69. <i>Spirobranchus Capensis.</i>
60. <i>Trigla liveata.</i>	70. <i>Scorpaena bufo.</i>
61. <i>Chaetodon striatus.</i>	71. <i>Aspidophorus cataphra-</i> <i>ctus.</i>
62. <i>Octopus Americanus.</i>	72. <i>Holacanthus tricolor.</i>
63. <i>Raja sp.</i>	73. <i>Hippocampus brevisrostris.</i>
64. <i>Caranx trachurus.</i>	74. <i>Cepala rubescens.</i>
65. <i>Trigla.</i>	75. <i>Amphisile scutata.</i>
66. <i>Petromyzon marinus.</i>	76. <i>Ostracion becaudalis.</i>
67. <i>Trachinus draco.</i>	

b. **Leddyr i Spiritus.**

77. <i>Taenia</i> (Bændelorm).	82. <i>Echinococcus</i> sp. af en Le-
78. <i>Ligula</i> af en Fisk.	ver.
79. <i>Echinorrhynchus</i> af en Fugl.	83. <i>Hexacotyle</i> sp. af en Fiske-
80. <i>Echinorrhynchus gigas</i> af et Svin.	gjælle.
81. <i>Ascaris</i> af en Sælhund.	84. <i>Lernaea cornuta.</i>
	85. <i>Trombidium.</i>

c. **Bløddyr i Spiritus.**

86. <i>Bullaea aperta.</i>	91. <i>Nymphon.</i>
87. <i>Doris liturata.</i>	92. <i>Corync.</i>
88. <i>Chiton asellus.</i>	93. <i>Diphyes.</i>
89. <i>Medusa</i> sp.	94. <i>Gordius aquaticus.</i>
90. <i>Medusa digitalis.</i>	95. <i>Porpita</i> sp.

d. **Tørrede Gjenstande.**

96. <i>Pulmonaria</i> sp.	97. <i>Sertularia</i> sp.
Af Disciple er foræret til Skolen:	
98. <i>Mustela ereminea.</i>	100. <i>Zootoca vulgaris.</i>
99. <i>Sciurus vulgaris.</i>	101. <i>Gobius.</i>

En mineralogisk Samling

er modtagen fra Universitetsmuseet. Den bestaar af følgende Nummere:

A. Oryktognostiske Mineralier.

a. Elementer.

1. Kobber.	4. Guld.
2. Sølv.	5. Svovl.
3. Grafit.	

b. Svovlforbindelser.

6. Kobberglans.	12. Broget Kobbermalm.
7. Zinkblende.	13. Graa Spydglans.
8—9. Blyglans.	14. Rødgyliden.
10. Zinnober.	15—16. Glanskobalt.
11. Kobberkis.	17—18. Svovlkis.

c. Iltede Forbindelser.

19. Bjærgkrystal.	40. Bjærgtræ.
20—21. Kvars.	41. Hornblende.
22. Amethyst.	42. Anthofyllit.
23. Røgtopas.	43. Serpentin.
24. Chalcedon.	44. Talk.
25. Rosenkvars.	45. Andalusit.
26. Hornsten.	46. Cyanit.
27. Træsten.	47. Sapphinin.
28. Jaspis.	48. Stavrolith.
29. Porcellænsjaspis.	49. Kaolin.
30. Flint.	50—52. Feldspath. (Orthoclas.)
31. Agat.	53. Albit.
32. Halvopal.	54. Spodumen.
33. Kisselsinter.	55. Skapolith.
34. Menilith.	56. Obsidian.
	57. Chabasit.
35. Sahlit.	58. Stilbit.
36. Avgit.	59. Mesotyp.
37. Kokkolith.	60. Apofyllit.
38. Tremolit.	61. Heulandit.
39. Asbest.	62. Tæt Zeolith.

63. Epidot.	85. Rutil.
64—67. Granat.	86—89. Kalkspath.
68. Kolofonit.	90. Kalkstalaktit.
69. Pyrop.	91. Marmor.
70—71. Glimmer.	92. Blyspath.
72—73. Tungspath.	93. Malachit.
74. Celestin.	94. Rubin.
75—77. Gips.	95. Smirgel.
78. Boracit.	96. Jærnglans.
79. Datolith.	97. Rødjærnsten.
80. Turmalin.	98. Brunjærnsten.
81. Turmalin.	99. Myremalm.
82. Lazulith.	100. Manganit.
83—84. Tinsten.	101. Magnetjærnsten.

d. Chlor- og Fluorforbindelser.

102. Kogsalt.	105—106. Flusspath.
103. Apatit.	107. Topas.
104. Grøn Blymalm.	108. Kryolith.

**B. Bjærgarter og Forsteninger navnlig
til at oplyse Skandinaviens
geognostiske Forhold.**

a. Almindelige Bjærgarter.

109. Granit.	118. Glimmerskifer.
110. Hornblendesten.	119. Lerskifer.
111. Diorit.	120—121. Sandsten.
112. Basalt.	122. Overgangskalk.
113. Porphyrr.	123. Koralkalk.
114. Mandelsten.	124. Maastrichtkalk.
115. Begsten.	125. Kalksinter.
116. Lava.	126. Martørv.
117. Gneus.	

b. **Specielle Bjergarter.**

127—129. Granit.	} Bornholm.	157. Hajland.	} Faxø.
130. Grønsten.		158. Brachiurus rugosus.	
131. Overgangssandsten.		159. Belemnites mucronatus.	} Faxø.
132. Lerskifer.		Gr. Skaane.	
133. Alunskifer.		160. Nautilus Danicus.	
134. Anthrakolith.		161. Pleurotomaria.	
135. Overgangskalk.		162. Cypraea.	
136. Overgangsskifer.		163. Mytilus unguulatus.	
137. Orthocera.		M. U. H.	
138. Leptana depressa.		164. Arca.	
139. Atrypa reticulata.	165. Pecten subaratus.	} Gr. Skaane.	
140. Terebratula Wilsonii.	166. Spondylus truncatus.		
141. Bituminos, Mergelskifer.	167. Exogura auricularis.	} Faxø.	
142. Keupersandsten.	168. Ostrea reflexa. M.U.H.		
143. Gryphaea arcuata. Lias.	169. Ostrea diluviana.		
144. Lithografisk Skifer.	Gr. Skaane.		
145. Pterophyllum comp- } Jura.	170. Terebratula flustracea.		
tum.	Faxø.		
146. Kulskifer.	171. Crania nummulus. Grs.		
147. Jærnsten fra Bornholm.	Skaane.		
148. Ler fra Bornholm.	172. Ananchytes. } Skrivekrit.		
149—150. Kul fra Bornholm og	173. Galerites. }		
Grønland.	174. Cyathidium holopus. M.		
151. Løs Grønsandsten. Lel- linge.	U. H. Faxø.		
152. Saltholmskalk.	175. Moler. Fur.		
153. Faxøkalk.	176. Sandsten. Sild.		
154. Limsten.	177. Brunkul. Jylland.		
155. Blegekrit.	178. Rav.		
156. Flint.	179. Isocardia cor.		
	180. Fusus corneus.		

C. Islandske Mineralier og Bjergarter.

181. Svovl.	183. Kalkspath.
182. Hversalt.	184. Stilbit.

185. Mesotyp.	192—194. Lava.
186. Heulandit.	195—197. Obsidian.
187. Jaspis.	198—199. Pimpsten.
188. Chalcedon.	200—204. Lava.
189. Kiselsinter.	205—206. Lava fra Heklas sidste Udbrud 1845.
190. Havnefjordit.	
191. Christianit.	207. Surturbrand.

D. Færoiske Mineralier.

208—209. Kalkspath.	214—215. Apofyllit.
210—211. Stilbit.	216. Mesole.
212—213. Chabasit.	217. Grønjord.

E. Krystalmodeller.

1. Rhombedodekaedret.
  2. Leucitoedret.
  3. En Kombination af Tærningen, Oktaedret, Rhombedodekaedret og de 3 holosfæroedriske Ikositetraedre.
4—8. Kvarsens	} Krystalform.
9. Apofyllitens	
10—11. Zireonens	
12. Vesuvianens	
13—15. Tungspathens	
16. Avgitens	

En fysisk Instrumentsamling

er grundlagt ved følgende efter Ministeriets Ordre fra Instrumentmager Nissen i Kjøbenhavn oversendte Gjenstande:

1. Diagonalmaskine til Læren om Kræfterne.	4. Polygon med Fod til Læren om Tyngdepunktet.
2. Vægtstang, enarmet og toarmet.	5. Dobbeltkegle med Apparat.
3. 12 Vægtlodder, hver med 2 Kroge.	6. Cardans Lampe.
	7. Cylinder opad Skraaplennen.

8. Tridser med Suore og Galge.	36. Vandsammentrykningsapparat.
9. Gangspil.	37. Atwoods Faldmaskine.
10. Skraaplan med Vægt og Lodder.	38. Centrifugalmaskine med Tilbehør.
11. Skruepresse.	39. Mariottes Stødapparat.
12. Skrue uden Ende.	40. Marmorplade med Elfenbenskugle.
13. Archimedesskrue.	41. Vandudstrømningsapparat.
14. Vaterpas.	42. Elliptisk Kar til Læren om Bølgebevægelsen med 6 @ Kvægsølv.
15. Apparat til at vise Principet for Brahmas Vandtrykspresse.	43. Monochord.
16. Paskals Vaser.	44. Blikrør med Stengaffel.
17. Hydrostatisk Vægt med Cylinder i Hylster og Vægtlodder.	45. Chladnis Tonemaaler.
18. Alkoholometer.	46. Seebecks akustiske Skive.
19. Flydevægt med Cylinder.	47. Blæserør.
20. Haarrørsapparat.	48. Plader til Klangfigurerne med Bue.
21. Haarrørsplade.	49. Konkav og konkavt Spejl.
22. Barometerrør med Jærnbane.	50. Konkav og konkavt Glas.
23. Spidsindstillingsbarometer.	51. Vinkelspejle.
24. Model til en Nonius.	52. Brændspejle.
25. Luftpompe med 2 Klokker.	53. Simpelt Prisma.
26. 2 Hanemodeller.	54. Fintstebet Prisma.
27. Magdeburger Halvkugler.	55. Dobbeltbrydende Prisma.
28. Blæresprængningsglas.	56. Farveskive med Snurre.
29. Luftvejningsflaske.	57. Akromatisk Kikkert.
30. Faldcylinder til det lufttomme Rum.	58. Mikroskop.
31. Herons Vandspring.	59. Louppe.
32. Hæverter.	60. 2 Thermometre.
33. Tantalusbæger.	61. Maximum- og Minimum-Thermometer.
34. Sugetrykpompe.	62. Differentialthermometer.
35. Vandhammer.	63. Pyrometer.
	64. Dampcylinder med Trefod.

65. Apparat til at koge Vand ved Damp.	81. Elektrometer.
66. Sølvskaal til det leidenfrostske Forsøg.	82. Elektrisk Laag.
67. Kryofor.	83. Apparat til det elektromagnetiske Grundforsøg.
68. Æolipila.	84. Deklinationsnaal.
69. Vanddekompositionsapparat.	85. Inklinationsnaal.
70. Daniells Hygrometer.	86. Thermoelektrisk Apparat.
71. Elektricermaskine.	87. Magnetiserspiral.
72. Udlader med Glasskaft.	88. Galvanisk Apparat.
73. Leidener Batteri med 6 Elementer.	89. Galvanoplastisk Apparat.
74. Leidener Flaske.	90. Voltas Søjle.
75. Panelektricen.	91. Induktionsrulle med 2 Klemmer.
76. Elektroskop.	92. Kobbertraad til de forskellige galvaniske Forsøg.
77. Elektrofor.	93. Undersætter.
78. Elektromagnetisk Multiplikator.	94. Berzeliuslampe.
79. Elektrisk Mølle med Fod.	95. Glasspirituslampe.
80. Isolerskammel.	96. 2 Skruetrækkere.
	97. Pincet.

Discipelbibliotheket

blev i Skoleaaret 1847—48 endnu bestyret af Adj. Jermiin og benyttet af 17 Deltagere, hvis Bidrag vare tilstrækkelige til at dække Udgifterne. Ved dette Skoleaars Begyndelse overtog Adj. Krarup Bestyrelsen. Samlingen revideredes og befandt sig at indeholde 167 Bind, over hvilke en ny Fortegnelse optoges. Følgende Bøger ere anskaffede iaar:

Skilddringer af Jordens Mærkværdigheder, af K. E. Møhl.

Underholdende Tildragelser af Norges Historie af P. A. Munch.

Nelsons Levnet af R. Southey, ov. af Schaldemose.

Krigstildragelserne i Sælland 1807 af Blom.

- Christoffer Columbus af I. C. Magnus.
 Digte, gamle og nye, af Chr. Winther.
 Kjærlighed og Frelse af P. E. Lind.
 Genfer-Noveller, 2det Bind, ov. af T. Schorn.
 Nær og fjern, Novelle ved Heiberg.
 Ude og hjemme, Reiseerindringer af H. P. Holst.
 Ivanhoe, romantisk Fortælling af W. Scott, B. 3.
 Banditten af Cooper, B. 2.
 Eventyr, samlede af Oehlenschläger, B. 2.
 Gjenboerne af Hostrup.
 Hoffesten paa Koldinghus af Bloch Suhr.
 En Bortførelse af Samme.
 Morende Fortællinger. Af Underholdning for Menigmand.
 En Maaned i Spanien af Molbech.
 Livet i Felten af I. P. Laurent.
 Nye Eventyr af H. C. Andersen.
 Nordiske Myther, af Snorrason og Arentzen.
 Hebels udvalgte Fortællinger, 2den Samling.
 Julestuen, med Træsnit, ved Frølund.

Bibliotheket har været benyttet af 34 Disciple.

Indtægt:

Bidrag af 34 Disciple . . . . . 32 ₧ - 4 - 8

Udgift:

Indkjøbte Bøger . . . . . 21 ₧ 4 4 - -

Bogbinderarbejde . . . . . 2 — 1 — 8 -

---

i alt 23 ₧ 5 4 8 8

I Beholdning 8 ₧ - 4 8 8

Skolens Lokale,

der allerede før Skoleaarets Begyndelse var taget i Brug, har hidtil kun behøvet ubetydelige Forbedringer. En større forestaar, da der i det dertil bestemte Værelse maa ind-

rettes Skabe til de naturhistoriske Samlinger, hvis hidtilværende Plads, som allerede er bleven for indskrænket for dem, maa overlades til den fysiske Instrumentsamling, hvortil Skabene og Værelset mere egne sig.

Rektorholigen blev tagen i Brug før Skoleaarets Begyndelse.

Gymnastikpladsen er i dette Aar bleven planeret, og en Svømmeflaade anskaffedes i Fjor.

Den aarlige Hovedexamen

holdes i Aar fra den 18de til den 31te Juli saaledes,
som nedenstaaende Liste udviser.

1. Skriftlig Prøve.

Onsdagen den 18de Juli.

8—11.	} Lat. Stil.	VI.	} 3—6. VI. Lat. Version.	
		V.		3—4. II. Regning.
		IV.		3—4. I. Regning.
		III.		

Torsdagen den 19de Juli.

8—11.	} Alle Klasser Dansk Stil.	} 3—6.	} Alle Klasser Tysk Stil.

2. Mundtlig Prøve.

Løverdagen den 21de Juli.

8—9½.	VI. Latin.	} 3—5. II. Tysk.	
9½—12.	III. Naturhistorie.		3—5. IV. Arithmetik.
8—10.	V. Tysk.		
10—11.	I. Religion.		

Mandagen den 23de Juli.

8—9½.	VI. Græsk.	} 3—4½. VI. Geometri.	
9½—11.	IV. Tysk.		4½—6. IV. Græsk.
8—10.	V. Arithmetik.		3—4½. II. Religion.
10—11½.	III. Religion,		4½—6. I. Historie.

Tirsdagen den 24de Juli.

8—9½. VI. Tysk.	3—4. VI. Hebraisk.
9½—12. III. Fransk.	3—6. II. Geografi.
8—10. V. Geografi.	3—5. III. Tysk.
10—12. IV. Geometri.	5—7. I. Dansk.

Onsdagen den 25de Juli.

9—9½. VI. Naturhistorie.	3—4½. VI. Geografi.
9½—12. V. Latin.	4½—6. III. Matematik.
8—10. II. Fransk.	3—5. II. Dansk.
10—12. IV. Naturhistorie.	5—7. IV. Geografi.

Torsdagen den 26de Juli.

8—9½. VI. Arithmetik.	3—4½. IV. Religion.
9½—11. I. Naturhistorie.	4½—6. II. Naturhistorie.
8—10. III. Historie.	3—5. V. Historie.
10—11½. V. Religion.	

Fre dagen den 27de Juli.

9—9½. VI. Fransk.	3—4½. VI. Religion.
9½—12. IV. Latin.	4½—6. V. Fransk.
8—10. II. Historie.	3—5. III. Geografi.
10—12. I. Tysk.	

Løverdagen den 28de Juli.

8—10. V. Geometri.	3—5. VI. Historie.
10—12. IV. Historie.	3—5. V. Græsk.
8—10. III. Latin.	5—7. IV. Fransk.
10—12. I. Geografi.	

Mandagen den 30te Juli

fra Kl. 8 prøves de ny anmeldte Disciple.

4—5. Sangprøve.

Tirsdagen den 31te Juli om Formiddag Kl. 10 bekendtgjøres Examens Udfald og foretages Omflytning, hvorefter Sommerferien tager sin Begyndelse.

Mandagen den 3die September Kl. 9 Formiddag

fortsættes Prøven med de ny anmeldte Disciple, som ikke have indstillet sig før Ferien, og samme Dags Eftermiddag Kl. 3 begynder Undervisningen i det ny Skoleaar.

Til at overvære den mundtlige Prøve og Translokationen indbydes herved Disciplenes Fædre og Værger samt enhver, der interesserer sig for Skolen og Undervisningsvæsenet.

1849.